

Als het zaterdag wordt

Van Nicci French verscheen eveneens
bij Ambo|Anthos *uitgevers*

Het geheugenspel
Het veilige huis
Bezeten van mij
Onderhuids
De rode kamer
De bewoonde wereld
Verlies
De mensen die weggingen
De verborgen glimlach
Vang me als ik val
Verloren
Tot het voorbij is
Wat te doen als iemand sterft
Medeplichtig

In de Frieda Klein-reeks:

Blauwe maandag
Dinsdag is voorbij
Wachten op woensdag
Donderdagskinderen
Denken aan vrijdag

Nicci French

Als het zaterdag wordt

Vertaald uit het Engels door
Marja Borg en Noor Koch

Ambo|Anthos
Amsterdam

ISBN 978 90 263 2844 2 (paperback)

ISBN 978 90 263 3385 9 (gebonden)

© 2016 Nicci French

© 2016 Nederlandse vertaling Ambo|Anthos *uitgevers*,

Amsterdam en Marja Borg en Noor Koch

Oorspronkelijke titel *Saturday Requiem*

Oorspronkelijke uitgever Michael Joseph

Omslagontwerp Marry van Baar

Omslagillustratie © Christophe Dessaigne / Trevillion Images

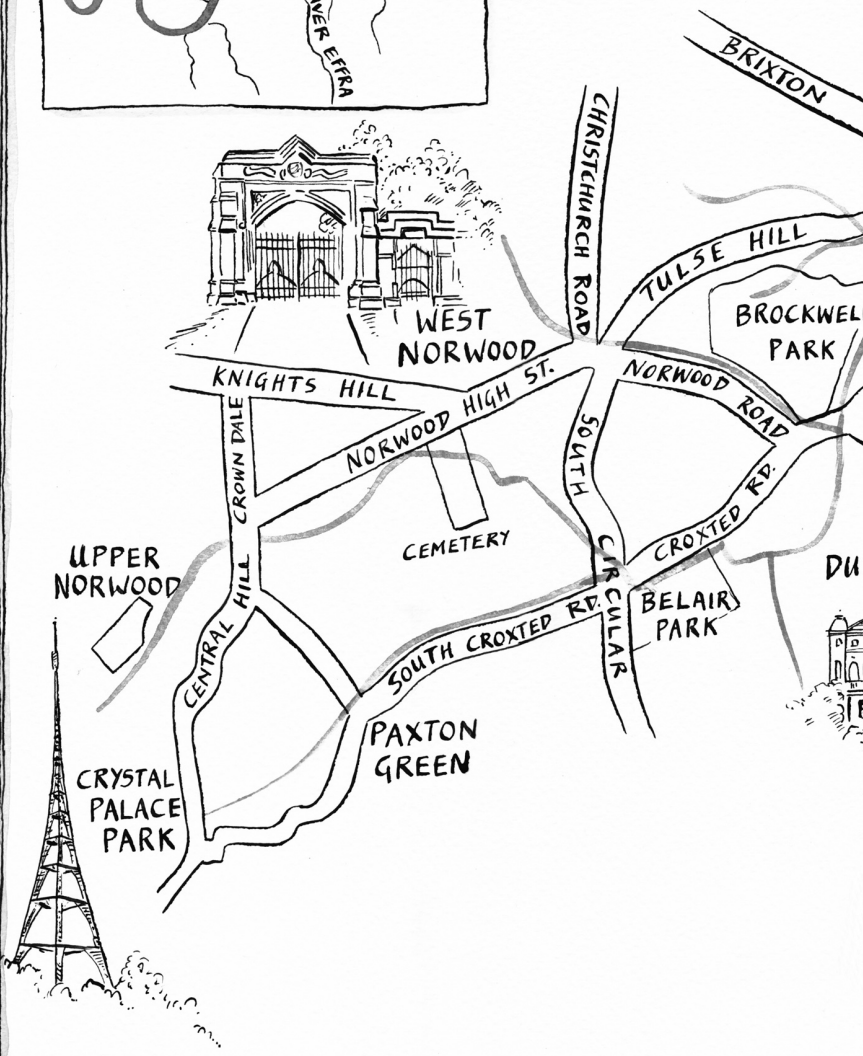
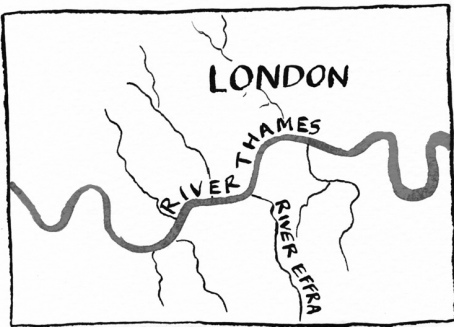
Kaart binnenwerk © Michael A. Hill, 2016

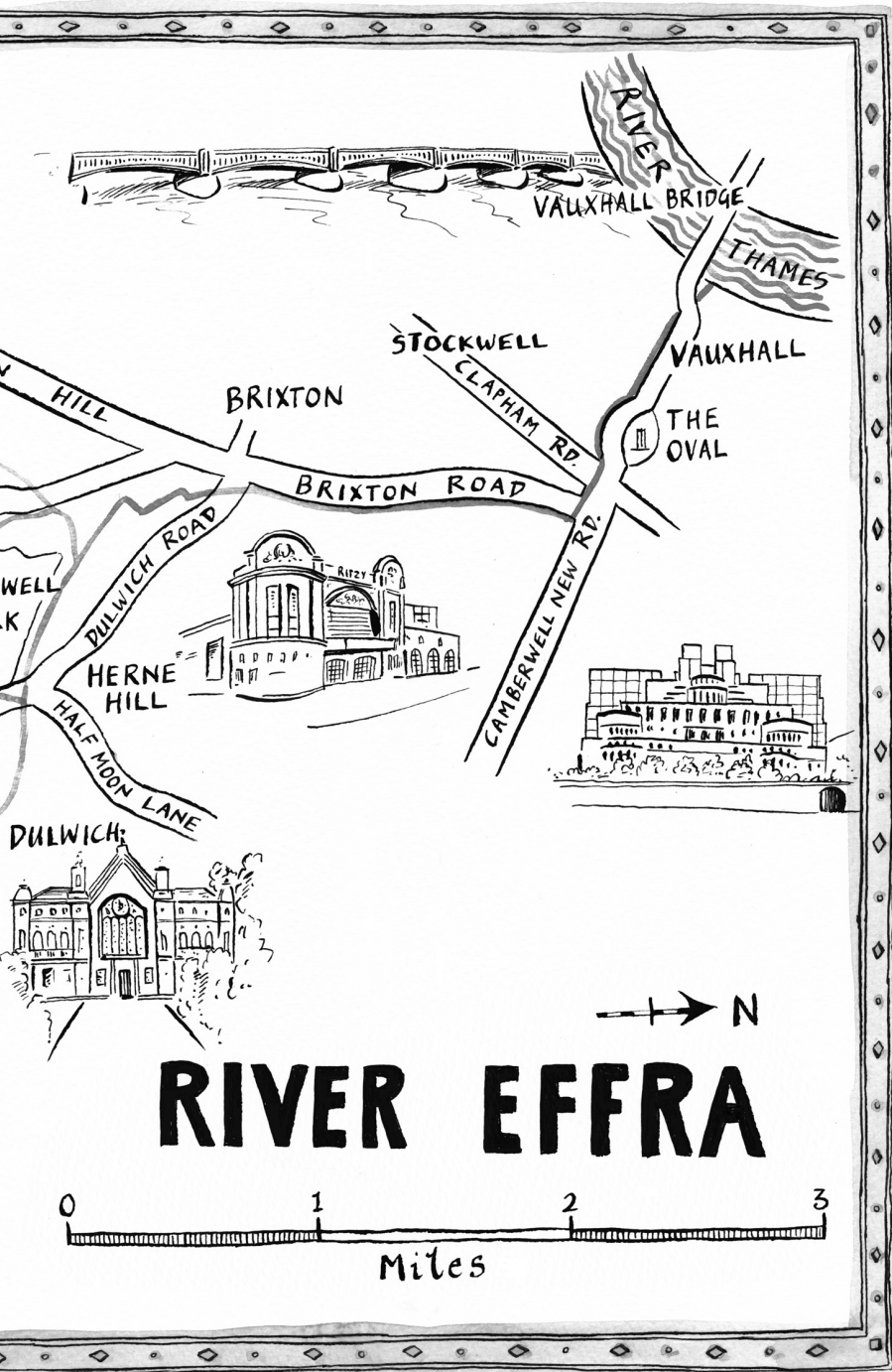
Foto auteurs © Mark Kohn

Verspreiding voor België:

Veen Bosch & Keuning uitgevers nv, Antwerpen

Voor Kersti en Patricia

RIVER EFFRA

Ze is niet bang. Een messteek levert geen stekende pijn op. Het voelde meer als een dreun die in golven door haar lichaam ging, en daarna hadden haar benen het begeven en lag ze op de grond. Haar mes kletterde op de harde vloer.

Ze had niet beseft wat er gebeurde, ook al was het haar eigen mes. Dat had ze achterovergedrukt en bewaard onder haar matras. Ze had het meegenomen, weggestopt achter haar broekband. Maar het was fout gelopen.

Nu zit ze in elkaar gezakt op de tegelvloer met haar rug tegen de muur. Haar blote voeten zijn nat en warm van haar eigen bloed.

Ze hoort een stem en het licht wordt aangedaan. Twee tl-buizen, hangend aan kettingen, verspreiden een naargeestig schijnsel. De linker flikkert en zoemt. Afstandelijk kijkt ze naar haar bloed. Het is niet rood, eerder kastanjekeurig, en ziet er dik en plakkerig uit. Ze laat haar hoofd achterover zakken en kijkt naar boven.

Ze hoort toesnellende voetstappen, rubberzolen die piepen op de tegels. Aanvankelijk ziet ze alleen de groene stof van hun uniform. Gezichten buigen zich naar haar toe. Ze voelt handen op haar lichaam. Kleren worden opengeknipt. Er wordt gemompeld.

‘Waar is ze heen gegaan?’

De vrouw zegt niets. Ze probeert haar hoofd te schudden, maar dat lijkt te veel moeite.

‘Hoe kom je aan het mes?’

Het lijkt zinloos die vraag te beantwoorden. Nog meer voetstap-

pen. Ze hoort een mannenstem. Het is een van de artsen. De Aziatische. Hij klinkt rustig. Er wordt een lampje op haar gericht, het schijnt in haar ogen. Als het lichtje weer verdwijnt, lijkt de duisternis paars en draaiërig.

‘Ziet er niet fraai uit,’ zegt de arts. ‘Maar het is niet ernstig. Waar is de andere?’

‘Die kant uit,’ zegt een van de verplegers, wijzend naar een bloedrode voetafdruk. Een spoor van andere voetafdrukken leidt rechts de gang in, waar het vervaagt. Het is donker in de gang, maar de comotie wekt belangstelling. Achter tralies wordt gekreund en geschreeuwd. Iemand roept om hulp, eindeloos dezelfde zin: ‘Laat me eruit. Laat me eruit.’ Het is een oude vrouw die dit altijd schreeuwt of prevelt als ze wakker en angstig is, soms wel de hele nacht. Een bewaker staart naar de laatste voetafdruk en tuurt dan de donkere gang in. Als hij voetstappen achter zich hoort, kijkt hij om. Er komen nog twee verplegers aan in een wit T-shirt en witte broek. Een van hen wrijft in zijn ogen. Hij lag te slapen.

‘Wat denk je?’

‘Ze moet in de recreatiezaal zijn,’ zegt de man.

‘Hoe weet je dat?’

‘De afdeling is afgesloten. Ze kan nergens anders naartoe.’

‘Heb je de spuit bij je?’

De man houdt een injectienaald op.

‘Is het genoeg?’

‘Genoeg voor een paard.’

‘Ze zal wel helemaal over de rooie zijn.’

‘We zijn met z’n drieën.’

‘Heeft ze een mes?’

‘Dat heeft ze laten vallen. Het was niet van haar.’

‘Misschien heeft ze er nog een.’

Ze sluipen door de gang en kijken links en rechts in het donker, luisteren of ze een beweging horen. Het enige licht komt van de maan en valt in stroken tussen de tralies door de gang in.

‘Kunnen we het licht niet aandoen?’

‘Dat kan alleen van beneden.’

Buiten waait het en regendruppels kletteren tegen de ramen alsof

ze ertegenaan worden gesmeten. Eventjes is het stil, dan volgt een nieuwe lading.

De recreatiezaal is niet echt een zaal, maar een verbreding aan het einde van de gang, die ruimte biedt voor stoelen en een bank. Ze zien het schijnsel van de tv op de muren, alsof er een haardvuur brandt. De mannen fluisteren tegen elkaar.

‘Zullen we wachten?’

‘Ze is in haar eentje.’

‘Je hebt gezien wat ze gedaan heeft.’

‘Ben je bang?’

‘Nee.’

Aanvankelijk zien ze niemand. Het geluid van de tv is uit, maar het beeld staat aan: een teleshoppingprogramma, een flits van goedkope sieraden. Lege stoelen, een tafeltje met een opengeslagen tijdschrift. Dan zien ze iemand ineengedoken in een hoek zitten, met de armen om zich heen geslagen. In het licht van de tv zijn de tatoeages op de armen te zien: gezichten, sterren en spiralen. Eén arm is helemaal donker van de inkt. Het hoofd is gebogen, het gezicht gaat schuil achter haar. Ze murmelt iets wat ze niet kunnen verstaan en dan beweegt ze haar hoofd op en neer, waardoor haar achterhoofd telkens tegen de muur bonkt. Een van de verplegers loopt op haar toe.

‘Rustig maar. We brengen je naar je kamer.’

Ze blijft murmelen. Het is niet te zeggen of ze zich van hun aanwezigheid bewust is. Wanneer de verpleger nog dichterbij komt, tilt ze heel even haar hoofd op, waardoor haar dikke haardos uiteenwijkt. De blik in haar heldere ogen is even strak als die van een in het nauw gedreven dier. De maag van de verpleger trekt samen. Heel even aarzelt hij. Op dat moment springt ze naar voren. Of ze het op hem heeft gemunt of dat hij in de weg staat is niet duidelijk. Hij valt achterover op de tafel met haar boven op zich. Hij slaakt een kreet. De andere twee verplegers proberen haar van hem af te trekken. Een van hen slaat zijn arm om haar hals en trekt steeds harder, maar de man onder haar blijft schreeuwen. Een andere verpleger balt een vuist en stompt haar hard in de ribben. Het doffe geluid van elke dreun is duidelijk te horen, als een rubberen hamer die wegzinkt in de aarde. Uiteindelijk verslapt haar greep en wordt ze weggetrokken.

Hoewel ze haar in bedwang proberen te houden, spartelt en kronkelt ze nog steeds.

‘Werk haar tegen de grond.’

Ze draaien haar op haar buik. Eén verpleger houdt haar beide armen vast en de derde gaat op haar rug zitten, maar nog steeds schopt en trapt ze. Met zijn tanden trekt de verpleger het plastic dopje van de injectienaald.

‘Zorg dat ze stil blijft liggen.’

Hij ramt de naald in het bovenbeen van de vrouw en spuit de lorazepam langzaam in. Dan werpt hij de naald opzij, gaat dwars over haar benen liggen en houdt ze in bedwang. Kermend en huilend kronkelt ze onder hem. Hij ruikt haar: tabak, zweet, de warme stank van angst, haast als van seksuele opwinding. Aanvankelijk gebeurt er niets, maar na een minuut worden de bewegingen en geluiden zwakker en lijkt het lichaam onder hem te sterven. Voor de zekerheid telt hij traag tot twintig. Dan komen ze overeind en doen hijgend een stap naar achteren.

‘Gaat het?’

Een van de verplegers brengt een hand naar zijn hals. ‘Ze heeft me gebeten.’

‘Ze is beresterk. Drie man is niet genoeg.’

‘Het was haar schuld niet. Ze wilden haar te grazen nemen.’

‘De volgende keer lukt ze dat echt.’

I

De wind gierde door de straat en het regende gestaag. Frieda Klein liep in stevig tempo door het donker. Op dit tijdstip van de nacht, tijdens de kleine uurtjes waarin de straten vrijwel verlaten waren en er vossen in vuilnisbakken wroetten, had ze het gevoel dat Londen van haar was. Ze kwam uit bij de Strand en net toen ze wilde oversteken richting de Theems, begon haar mobieltje in haar jaszak te trillen. Wie zou er zo laat nog bellen? Ze pakte het en keek naar het scherm: Yvette Long. Brigadier Yvette Long. 'Yvette?'

'Het gaat over Karlsson.' Yvettes stem klonk luid en schel in Frieda's oor. 'Hij is gewond.'

'Karlsson? Wat is er gebeurd?'

'Dat weet ik niet.' Yvette Long leek een snik te onderdrukken. 'Ik heb het net gehoord. Het is niet helemaal duidelijk. Ze hebben iemand gearresteerd en Karlsson ligt in het ziekenhuis. Hij wordt geopereerd. Het klinkt ernstig. Meer weet ik niet. Ik móést iemand bellen.'

'Welk ziekenhuis?'

'St Dunstan's.'

'Ik ben al onderweg.'

Ze stopte het mobieltje terug in haar zak. St Dunstan's was in Clerkenwell, anderhalve kilometer verderop, misschien nog wel verder. Ze hield een taxi aan en staarde door de voorruit tot ze de grauwe bovenverdiepingen van het ziekenhuis voor zich zag op-

doemen. De baliemedewerkster kon niemand met de naam Karlsson in het systeem vinden.

‘Vraag het eens bij de spoedeisende hulp,’ zei ze, naar rechts wijzend. ‘Aan de andere kant van het binnenplein de gang door.’

Bij de balie van de spoedeisende hulp moest Frieda aansluiten in de rij. Een man vooraan vroeg waarom zijn vrouw nog niet werd geholpen. Ze wachtte al twee uur. Meer dan twee uur. De baliemedewerkster legde hem heel beleefd en langzaam uit dat mensen op basis van urgentie werden behandeld. Frieda keek op haar telefoon. Het was tien voor halfvijf ’s ochtends.

De man leek er niets voor te voelen om weg te gaan. Hij herhaalde zijn klacht nog luider en ruziede met een tiener in trainingspak achter hem, wiens hand verbonden was met een smoezelige theedoek. Een oude man voor Frieda draaide zich zuchtend om. Zijn gezicht had een grijsgroene kleur.

‘Wat een tijdsverspilling,’ zei hij. Frieda reageerde niet. ‘Mijn vrouw wilde dat ik ging. Ik heb alleen maar last van mijn arm. En van indigestie.’

Frieda bekeek hem aandachtig. ‘Hoe bedoelt u? Wat voelt u?’

‘Het is gewoon indigestie.’

‘Beschrijf het eens.’

‘Alsof er een klem om mijn borst zit. Met een beetje Alka-Seltzer ben ik zo weer de oude.’

‘Kom mee,’ zei Frieda terwijl ze de overrompelde man mee naar voren trok.

De man voor de balie staakte zijn geklaag en keek achterom. ‘U moet op uw beurt wachten.’

Frieda duwde hem opzij. ‘Deze meneer heeft misschien een hartaanval,’ zei ze.

De baliemedewerkster keek haar vragend aan. ‘Wie bent u?’

‘Een hartaanval,’ zei Frieda. ‘Dat is het enige wat u hoeft te horen.’

Daarna volgden een paar minuten waarin werd geroepen en met deuren geslagen en even later werd de man op een brancard gelegd, waarop de rust ineens terugkeerde en Frieda en de baliemedewerkster tegenover elkaar stonden.

‘Was dat uw vader?’

‘Ik ben hier voor Malcolm Karlsson,’ zei Frieda. ‘Hoofdinspecteur Malcolm Karlsson.’

‘Bent u familie van hem?’

‘Nee.’

‘Een collega?’

‘Nee.’

‘Het spijt me, maar dan kan ik u geen informatie verstrekken.’

‘Maar ik was vroeger wel een collega van hem.’

De vrouw leek te weifelen. ‘Bent u van de politie?’

‘We hebben samengewerkt en hij is een vriend van me.’

‘Het spijt me.’

‘Vertel me dan op z’n minst hoe hij eraan toe is.’

‘Sorry, wilt u alstublieft opzijaan? Er wachten mensen die hulp nodig hebben.’

‘Wie is uw leidinggevende?’

‘Als u niet opzijaat, bel ik de beveiliging.’

‘Prima, bel de beveiliging maar. Ik...’

‘Frieda.’ Ze keek om. Yvette was buiten adem en had rode koken. Ze wroette in haar tas en haalde haar legitimatie tevoorschijn, die ze aan de baliemedewerkster liet zien. Haar handen trilden. De baliemedewerkster nam het legitimatiebewijs aan en bestudeerde het aandachtig, alsof ze bang was dat ze in de maling werd genomen. Uiteindelijk slaakte ze een zucht.

‘De deur achter in de wachtruimte door en daar verder vragen. Hoort zij bij u?’

‘In zekere zin,’ zei Yvette.

‘Neem haar dan alstublieft mee.’

‘Niemand weet iets,’ zei Yvette.

Toen ze een klapdeur aan het einde van de wachtruimte openduwde, botsten ze bijna tegen een agent in uniform op.

‘Ligt Karlsson hier?’ vroeg Frieda.

De jonge man keek Frieda vragend aan, waarop Yvette haar badge ophield.

‘Hoe gaat het met hem?’

‘Niet zo goed.’

‘Is hij in levensgevaar?’

‘In levensgevaar?’ vroeg de agent. ‘Hij ligt daar. In het behandelhokje achterin.’

Frieda en Yvette liepen langs de andere behandelhokjes. Uit een ervan klonk het geluid van een snikkende vrouw. Voor het achterste hokje hing een blauw gordijn. Yvette keek Frieda vragend aan. Frieda trok het gordijn open. Ineens stond ze oog in oog met een jonge vrouwelijke arts. Karlsson zat half op het bed. Hij droeg een wit overhemd, een stropdas en de broek van zijn pak, waarvan een zijkant bijna helemaal was opengeknipt om een bont en blauw, gezwollen been bloot te leggen.

‘Ik dacht...’ stamelde Frieda. ‘We dachten...’

‘Ik heb verdomme wel mijn been gebroken,’ zei Karlsson.

‘Ze hebben hem opgepakt,’ zei Yvette. ‘Hij zit vast. Hij zal hiervoor boeten.’

‘Boeten? Waarvoor?’ Karlsson keek hen allebei chagrijnig aan. ‘Ik ben gevallen. Hij nam de benen en ik wilde achter hem aan gaan, maar struikelde over een scheef liggende stoeptegels. Normaal gesproken krabbel je dan overeind en ren je weer door, maar blijkbaar ben ik een oude, waardeloze sukkel. Toen ik viel, hoorde ik het meteen, alsof er een stok brak.’

‘Yvette belde me,’ zei Frieda. ‘We dachten dat er iets vreselijks was gebeurd. Echt iets vreselijks.’

‘Wat denk je dat dit is?’ Karlsson keek de jonge arts aan. ‘Vertel het ze maar. Wat heb ik gebroken?’

‘De tibia en fibula.’

‘Ik moet geopereerd worden,’ zei Karlsson. ‘Met pennen en schroeven.’

‘We wachten op de specialist. Als het goed is komt hij er zo aan.’

‘Doet het pijn?’ vroeg Yvette.

‘Ze hebben me iets gegeven. Het is eigenaardig. Ik voel de pijn, maar het doet me niets.’ Er viel een stilte. Karlsson keek naar zijn gehavende scheenbeen. Frieda zag nu dat het niet helemaal recht was. ‘Het gaat weken duren. Misschien wel maanden.’

De arts keek opgelaten. ‘Ik ga kijken waar de specialist blijft,’ zei ze. Ze verdween door het gordijn en liet hen alleen.

‘Wil je dat we iets te eten of te drinken voor je halen?’ vroeg Yvette.

‘Beter van niet,’ zei Frieda. ‘Niet als ze hem gaan opereren.’

Toen Karlsson weer sprak, klonk hij versuft en sleepte zijn stem alsof de medicijnen begonnen te werken. ‘Het is allemaal jouw schuld.’

‘Mijn schuld?’ vroeg Frieda. ‘We hebben elkaar weken niet gezien.’

‘Jij hebt ervoor gezorgd dat ik mijn baan terugkreeg,’ zei hij. ‘Jij en die vriend van je, Levin. Als je dat niet had gedaan, lag ik nu veilig thuis in m’n bed.’

‘Volgens mij is dat niet precies...’ zei Frieda, maar Yvette onderbrak haar.

‘Wie is Levin?’

‘Frieda zou de bak in draaien,’ zei Karlsson. ‘Daar weet je van. En ik zou een disciplinaire straf krijgen, of worden ontslagen of gearresteerd. Of alle drie. Dat dat niet is gebeurd komt doordat een zekere Levin op het toneel verscheen.’

‘Is hij van de Met?’ vroeg Yvette.

‘Ik denk niet dat we daar...’ zei Frieda, maar Karlsson viel haar in de rede.

‘O nee, hij niet.’

‘Van het Home Office?’

‘Daar heeft hij zich nooit over uitgelaten. Hij had zijn oog op Frieda laten vallen. Was geïnteresseerd in haar. Maar hij heeft nooit gezegd waarom.’

‘Hij zei dat ik bij hem in het krijt stond. Maar ik weet niet wat dat inhoudt.’

‘Bij iemand in het krijt staan is gevaarlijk,’ zei Karlsson. ‘Ik heb mensen tegenover me gehad die zeiden: “Maar ik deed het voor een vriend.” Als ik ze er dan op wees dat ze iemand hadden vermoord, zeiden ze: “Maar ik stond bij hem in het krijt.” Alsof het daarmee te rechtvaardigen was.’ Hij ging languit liggen, wat hem moeite leek te kosten. ‘Dus je hebt niets van hem gehoord?’

‘Dat heb ik niet gezegd. Hij heeft de afgelopen tijd een paar berichten ingesproken op mijn voicemail.’ Vier om precies te zijn, waarin hij haar op vriendelijke toon verzocht om hem zo spoedig mogelijk terug te bellen. ‘Ik heb nog geen contact met hem opgenomen.’

Karlsson leek niet naar haar te luisteren. ‘De arts had het over schroeven en pennen.’

‘Dat zei je, ja.’

‘Als ik door de douane ga, gaat het alarm nog af.’

‘Waarschijnlijk wel.’

‘Dus Levin pikt je in,’ zei Karlsson slaperig.

‘Niemand pikt Frieda in,’ zei Yvette. ‘De politie zal haar niet meer inhuren. Niet na de laatste keer.’

‘Dank je, Yvette,’ zei Frieda. ‘Niet dat ik nog ingehuurd zou willen worden.’

‘Ik zal altijd een beroep op je blijven doen,’ zei Karlsson.

‘Dat kan niet meer.’ Yvette klonk nu boos.

‘Het komt door de medicijnen dat je dit soort onzin uitkraamt,’ zei Frieda. ‘Je moet rusten.’

Karlsson verschoof op het bed en trok een grimas. ‘Ik moet meer pijnstillers hebben. Wat voor dag is het trouwens?’

‘Zaterdag,’ zei Frieda. ‘Maar het is nog niet licht.’

‘Ik heb een hekel aan zaterdagen.’

‘Niemand heeft een hekel aan zaterdagen.’

‘Dat is het ’m juist. Je moet zaterdagen leuk vinden. Op zaterdag gaan stappen, en je bezatten en zogenaamd plezier hebben. Dat is verplicht.’

‘Nou, vanavond ga je in elk geval niet stappen,’ zei Frieda.

‘Nu ik dat niet kan, zou ik het haast willen.’

Karlsson sprak soezerig en voordat een van hen kon reageren, viel hij in slaap.

2

De maandagmiddag daarop was het onstuimig en nat, de regen stroomde over de ruiten naar beneden, waardoor de grijze, zware lucht onttrokken werd aan het zicht. Frieda had twee patiënten gehad en aantekeningen gemaakt, en nu had ze tijd om snel te gaan lunchen bij Number 9 voor haar middagsessies begonnen. Na de vreselijke zomer had ze de afgelopen maanden genoten van het vaste patroon in haar leven: haar huisje met de open haard, het werk in haar praktijk en bij The Warehouse, haar kleine vriendenkring, de uren die ze in alle stilte alleen doorbracht, als ze tekende in haar werkkamertje op zolder of een schaakspel naspeelde. Geleidelijk waren de afgrijselijke gebeurtenissen naar de achtergrond verdwenen en nu bevonden die zich op grote afstand, aan de rand van haar bewustzijn.

Ze pakte haar jas en hing haar tas over haar schouder. Ze zou nat worden, maar dat kon haar niet schelen. Toen ze de deur naar de wachtkamer opendeed, sprongen de schoenen haar het eerst in het oog: oude, bruine brogues. Daarna de benen, uitgestrekt in een bruine corduroy broek met daaronder blauwe sokken. Ze duwde de deur helemaal open.

Walter Levin ging rechter zitten en schoof zijn bril terug op zijn neus. Hij keek haar stralend aan.

‘Wat doet u hier?’

Walter Levin stond op. Hij droeg een tweedcolbertje met grote knopen, dat bij Frieda beelden oprise van herensociëteiten,

open haarden, gelambriseerde kamers, whisky en pijpen. Toen ze zijn hand schudde, voelde die warm en sterk aan.

‘Ik vond dat we maar eens moesten babbelen.’

‘Nee, ik bedoel het letterlijk. Wat doet u hier? Hoe bent u binnengekomen?’

‘Er kwam net een aardige mevrouw naar buiten toen ik naar binnen wilde.’

‘Daar geloof ik niets van.’

‘Maakt het iets uit?’

‘Waarom hebt u niet gewoon een afspraak gemaakt als ieder ander?’

‘Dat heb ik geprobeerd maar het lukte niet.’ Met opgetrokken wenkbrauwen keek hij haar aan. Frieda reageerde niet. ‘Zal ik uw tas voor u dragen?’

‘Nee, dank u.’

Hij pakte zijn jas van de rugleuning van de stoel, trok hem aan, knoopte hem dicht en deed een geruite sjaal om.

‘Ik heb een paraplu,’ zei hij vriendelijk.

‘Waarschijnlijk ga ik een andere kant op dan u.’

‘Ik kwam langs om u uit te nodigen voor een diner.’

‘Een diner?’

‘Niet zomaar een diner.’ Hij betastte al zijn zakken en bukte zich vervolgens om in de leren aktetas aan zijn voeten te kijken. ‘Hebbes,’ zei hij, terwijl hij er een crèmekleurige envelop uit haalde en die aan Frieda gaf.

Ze trok er een kaart uit. In goudkleurige letters werd ze van harte uitgenodigd om aanstaande donderdag een galadiner bij te wonen in de buurt van Westminster. Een veiling om geld in te zamelen voor gezinnen van militairen die op missie waren sneuvelde. Black tie. Einde om tien uur.

‘Wat is dit?’

‘Een bijeenkomst van genereuze beroemdheden.’

‘Is dit de tegenprestatie die ik moet leveren omdat ik bij u in het krijt sta?’

‘Een voorproefje ervan.’ Hij deed zijn bril af en maakte hem met een punt van zijn sjaal schoon. Zijn ogen waren koel, als lichtbruine kiezels.